

PRYS DER INSERTIE.

15 centiemen den drucktegel.
40 centiemen de reklamen.
Altoezending van brieven, geld,
moet ons vrachtyr worden.

Wekelyks verschynende Woens-
dag en Zaterdag, by den Opstel-
ler-Uitgever, HUB. DE COCQ-
CRETEN, te St-Truiden.

HET REGT

ABONNEMENT PRYS:

Voor de Stad 5 fr. per jaer.
3 fr. per 6 maets
den.
1 75 fr. per tri-
mester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
3-50 per 6 maen-
den.
2 fr. per trimest.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

CATHOLYK KONGRES TE MECHELEN.

BYZONDERE KORRESPONDENTIE. — Mechelen, 18 augustus. — Gedurende den ganschen morgen hebben [de menigvuldige treinen eene ontelbare menigte aangebragt van alle slach en ouderdom. Iedere provincie, elk arrondissement of liever elke gemeente had er zyne vertegenwoordigers. De vreemde landen, byzonderlyk Duitschland, Engeland, Frankryk, Italie, ja zelfs Amerika, waren ook niet achter gebleven; want de vergadering der belgische catholyken telt vele vertegenwoordigers van die naby- of verafgelegene streken.

Het kwart na tien ure hebben al de leden van het kongres, vereenigd in het klein seminarie, zich van daer naer de metropolitane kerk begeven, terwyl de klokken hunne blyde noten huppelend door de lucht heëndreven. De aertsbisschop van Mechelen, twee-en-twintig bisschoppen van Belgie en van den vreemde, de kanonikken van het metropolitane kapittel en gansch de geestelykheid der stad bevonden zich reeds in het koor by de aankomst der geestelyke en wereldlyke kongresleden. Onder die twee-en-twintig dignitarissen der kerk bemerkten wy den engelschen kardinael Wiseman, den nuncius van den Paus te Brussel, den armeniaenschen patriark van Jerusalem, de bisschoppen van Doornyk, Namen en Gent, Mgr. Feyl, vertegenwoordiger van den bisschop van Brugge, verscheidene engelsche prelaten, onder anderen, Mgr. Boon, bestierder van het engelsch seminarie te Brugge en Mgr. Eyre, huisselyken prelaet van Z. H.

Om half elf heeft de aertsbisschop van Mechelen den VENI CREATOR aengeheven, waerna de pontificale mis gezongen worden is in gregorianschen zang, die eenen diepen indruk van godsdienstig gevoelen op al de aanwezigen te wege heeft gebragt. Na de mis heeft de aertsbisschop den pausselyken zegen met vollen aflact gegeven. Die heerlyke stoet van aertsbisschoppen, bisschoppen is alsdan naer het aertsbisschoppelyk paleis teruggekeerd. Het was twaelf ure. Van hunnen kant volgden de geestelyke en wereldlyke kongresleden en hebben zich naer het klein seminarie begeven.

Zichier het orde der zittingen:

DYNSDAG. Diskours van M. baron de Gerlache, voorzitter van het kongres. — WOENSDAG. M. burggraef E. de Kerckhove: de pligten en de hoop der catholyken. M. Woeste, adv. te Brussel: de droefheden en de overwinningen

der kerk. M. Casani, redacteur van den CONSERVATORE van Bolonje: de toestand der catholyken in Italie. M. Ad. Dechamps: het dryvoudig doelwit van het kongres: eendragt, publieiteit, vryheid. M. ridder Albéri, van Florencia: de christene maetschappij is in gevaer; oproep tot de catholyken. — DONNERSDAG. M. de Montalembert: de vrye kerk in den vryen staet. De E. P. Lescœur, van het Oratorie: de catholyke kerk in Polen. M. Périn, professor der universiteit van Leuven: maetschappelyke zending der liefdadigheid. — VRYDAG. M. Schollart: de kerk en de heden-daegsehe geest. Z. E. kardinael Wiseman: de godsdienstige en politieke toestand der catholyken in Engeland. M. Verspyen: de St-Pieters-penning. M. de Montalembert: de vryheid van geweten en de catholyke belangen. — ZATERDAG. (Deze zitting heeft plaats in de metropolitane kerk.) E. P. Dechamps: de grootheid en de magt der catholyke kwestie. M. abt Soubiranne: werken der kerken en scholen in den Oosten. M. abt Mermillod: De eendragt der christene kerken.

De zael van het klein seminarie, waer het kongres plaats heeft, is uitnemend groot, gelyk men er in Brussel zelf niet vindt. Twee groote galereijen of tribunen bekleeden van weerszyde den muer zoolang de zael is, en zyn vervuld met duizende en duizende aanhoorders, alsook het midden der zael. Om 1 1/2 uren komen de bisschoppen aen, waerna de kardinael-aertsbisschop en de kardinael Wiseman. Zy worden alle onder de luidruchtigste toejuichingen ontvangen en nemen plaats op de voor hen gereedmaekte zetels. Z. E. de aertsbisschop van Mechelen onderhoudt zich eenige oogenblikken met M. de Gerlache, waerna hy plaats neemt op het bureel, bygestaan van Mgr. Lauwers, algemeene vikaris, en van M. de Gerlache en eene aanspraak doet, welke met de geestdriftigste acclamatiën begroet wordt. Onder de aanspraak van Z. Em., daegt een aenhoudend gerucht op uit het midden der zael; er ontstaat een oogenblik van onrust onder een gedeelte der aanhoorders die geloofden dat er een ongeval gebeurd was. Talryke stemmen roepen dat er niets is; maar te vergeefs, de wanorde neemt toe. M. Dupétioux verzoekt de kommissarissen van het kongres van zich ter plaetse te begeven waer het gewoel heerscht en het doen op te houden. M. de Kerckhove volgt op M. Dupétioux en zegt: « Wy zyn verwittigd geworden dat onze tegenstrevers tegen onze vereenigingen en werken vyandige demonstratiën hadden gereed

gemaekt; wy moeten allen tegen die snoode middelen protesteeren... » De stem des redenaers werd onder de luidruchtige toejuichingen verdoofd. De stilte heerscht en Z. E. eindigt zyne aanspraak met den zegen te geven.

Het eerevoorzitterschap wordt gegeven aen Z. Em. de kardinael van Mechelen, het voorzitterschap aen M. de Gerlache, eerste voorzitter van het hof van cassatie; de vier ondervoorzitterschappen aen de heeren graef de Theux, Bellafaille, senateur, de Kerckhove, oud-gevoelmatig minister en Périn, professor te Leuven. M. Dupétioux is algemeene sekretaris en M. de Wouters d'Oplinter, tresorier benoemd geworden. De leden der komiteiten zyn: Mgr. Lauwers, algemeene vikaris van het aertsbisdom van Mechelen, baron de Béthune, senateur, Richard Lamarche, van Luik en baron Van den Branden de Reith, volksvertegenwoordiger. De sekretarissen zyn: MM. Aug. Beckers, P. de Hauleville, Schyvaerts en Woeste. Die leden nemen plaats op het bureel en M. de Gerlache legt het doelwit van het kongres der catholyke Belgen uit. De achtbare redenaar heeft de aandacht gedurende anderhalf uren geboeid, en werd dikwyls geestdriftig toegejuicht. By het eindigen was er maar een kreet: Leve de Gerlache! M. de Kerckhove doet lezing van de breve van Pius IX, waerin hy de werken van het kongres zegent. M. de Haulville leest daarna het antwoord van het kongres aen Pius IX. Het voorstel van M. Dupétioux om aenstonds eene telegraphische depeche naer kardinael Antonelli te zenden, om hem zoo spoedig mogelyk de uitdrukking der liefde van de catholyke Belgen jegens Pius IX toe te zenden, is geestdriftig ontvangen geworden.

Links en rechts het bureel bemerkten wy al de parlementaire catholyke notabiliteiten, die zich in de wetgevende kamers gedurende die twee laeste jaren zoo vermaerd gemaakt hebben, zoo als, MM. baron d'Anethan, de Robiano, Della faille, de Béthune, d'Ursel, de Ribaucourt, senateurs; MM. Dechamps, de Haerne, de Liedekerke, Van Overloop, Janssens, enz., enz., representanten. De geestelykheid van Belgie, van gansch Europa, de kloosters van allen aerd, telden er by honderde vertegenwoordigers.

Indien het kongres van Mechelen de eenen misnoegt wordt het door de anderen toegejuicht. Wy voor ons, wy zien er eene hoop in. Dit kongres kan geene nuttelooze en onvruchbare po-

gingen wezen, als men in die vergadering mannen telt die niet slechts, verlicht en overtuigd, hunne verknogtheid aen de kerk openbaer bewyzen, maar nog den voortgang der maetschappij beyveren.

Zonder achterdocht zal dit kongres de groote maetschappelyke principen, de echt liberale principen aen den dag brengen en het valsch liberalismus aen den schandpaal hechten. De vereeniging der vryheid en der religie, de afscheiding van kerk en staet, omdat deze laeste volgens onze grondwet niets in de kerk te zien heeft, ziedaer het leven, de kracht der volken, dergouvernementen, der maetschappij.

Op die voorwaerde zal het kongres van Mechelen eene schoone bladzyde in de geschiedenis beslaen: het zal menigen afgedwaelden geest, menig afgesloofd hart tot het licht, tot de waarheid terugbrengen. Waerom dan kan dit kongres eenige menschen misnoegen? Waerom byzonder boezemt het vrees in aen de schyn-liberalen? Zichier ons antwoord: Degene die bang hebben van het kongres van Mechelen, willen geene meesterschap dan voor hen en de hunnen. Welnu, zy weten dat de vryheid eene magt is, dat de godsdienst nog eene andere magt is. Zy weten dat van den dag waerop die twee magten hand aen hand vereenigd zullen voorttreden, hun ryk uit is; dat alsdan hunne heerschzuchtige droomen niet zullen kunnen vervuld worden, dat het gedaen is met hunne uitsluitende en wraeknemende politiek. Ziedaer de oorzaak van al dien laster, van al hun geschreeuw, van al hunne gramschap.

Hebben zy in 1846 ook geen gebruik gemaakt van het regt van een kongres te houden te Brussel? Waerom moeten zy dan, in 1863, zich bewegen en stooren op het zien van dit nieuw kongres, dat eenen anderen naam heeft, dat een edeler en duurzamer doelwit heeft, dat eene gansch andere zending heeft?

Maer die schyn-liberalen vreezen de vryheid voor de catholyken. Zy vreezen dat dit kongres het volk te zeer verlichte; zy vreezen dat dit kongres de bewerking te wege brengt van de principen van vryheid zoowel in zaken van Godsdienst als in die van politiek. Zy vreezen eindelyk dat hun het masker afgetrokken worde, en dat het verlichte volk roepe: Vryheid voor allen en in alles! Weg met de uitsluitende liberale party! De dag waerop men dien kreet zal hooren, is niet verre meer verwyderd.

MONONKEL KWINTEN.

TWEDE BOEK. — VI HOOFDSTUK.

Mononkel leert fransch en verwacht de gouverneur.

Nu gaet eerst voor goed de kat de koord op: de oude zot heeft noch rust noch duer; 't is al Jenneke wat de klok slaet. Alle morgen doet hy zyne beste spullen aen en doet den barbier komen. Jammer, jammer, zucht hy, dat myn hair zoo grys wordt! Weet gy daer geen raed voor, barbier? — Ja wel, heer burgemeester; maer in uwe plaats liet ik myn hair gelyk het was; niets dat zooveel achtig verwekt dan een hoofd bekrond met blanke lokken. — Ben ik dan zoo grys, barbier? Gy grys! hernam de barbier die een fyns kadé was, het is van u niet dat ik spreek, heer burgemeester; gy hebt, parjenne! eenen kop gelyk een jonge bengel van vyf-en-twintig jaer en zoo styf als de hant van eenen ieghel.

Het meestendeel van den dag stond het styfregt omhoog, en de barbier die het nu en dan eens sneed op het verzoek van Threes, had wel de haegscheer met twee armen moeten gebruiken. Het begon inderdaed een weinig grys te worden; maer de barbier, als kenner, verzekerde op zyn woord van eer dat er geen enkel grys hairspier op den kop van den burgemeester te zien was. Ik hoor met genoegen, sprak Mononkel, dat gy regt uit spreekt. Wat zegt gy dan van myn gelaet? Hoe oud zoudt gy my wel denken, zoo op den eersten oogslag? — De barbier werd ernstig als of hem eene vraag over de belangen van Europa

werd gedaen. Hoe oud dat men u wel zou denken? bezag hy Mononkel; wel zoo omtrent de acht-en-twintig tot dertig jaer. — Ja maer, barbier, gy moet my niet verneuken. — Verneuken, heer burgemeester! die eenen Kwinten moet verneuken, zegt men in Rombroek, moet vroeg opstaen. — Zeggen zy dat, barbier? vroeg Mononkel met genoegen; dat is ook, poddorie waarheid! En myn buik gaet dat niet een weinig te ver? regtint hoort gy, barbier! — Uw buik? Welke buik? ik zie geenen buik. Mononkel had er nogtans eenen dien men gemakkelyk zonder bril zien kon, en hem deed achter over hellen gelyk een brouwersgast die eene ton draegt. Neen ging de barbier voort, dat is geen buik, gy zyt niet lyviger dan ik, sprak de barbier die zoo mager was als een slypsteen; gy zyt goed te pas, dat is alles. — Myn buik, zei Mononkel nog, ligt my toch een weinig op den maeg. — Bah! bah! Heer burgemeester, dat is maer een gedacht. — Zie eens, barbier, wandelde Mononkel, door de plaats, tred ik niet te zwaer dóór als ik ga en zet ik de teenen niet te ver naer buiten? — Wel, om de waarheid te zeggen, heer burgemeester, de gang kon wel een weinig beter zyn. — Zoo dan? trad Mononkel op zyne teenen het vertrek op en ueér. — Juist, dat is 't, heer burgemeester; ik ken maer een persoon in Rombroek dat zoo ligt en zoo lupsch voorttreedt, te weten, Jenneke van den smid. — Jenneke! sprong Mononkel wel twee voet hoog van den grond op, dat geloof ik! maer Jenneke ook! hael my nog eens een Jenneke tien uren in de rondte! de dames van Maastricht zyn maer boerinnen tegen Jenneke! hebt gy Jenneke

al zien dansen, barbier? — Neen nog nooit, heer burgemeester. — Wel, dan zult gy het toekomen den zondag zien. — En met wie dan, heer burgemeester? — Met wie? met my, poddorie! — Ja maer, dat is toch niet waer? — Zie eens, haelde Mononkel, eenige flakkers af, wat zegt gy daer van? Zóó deden zy dat over eenige jaren, sprong hy dat de vloer en de ruiten daverden. Toe! zei Mononkel tegen den barbier, sta eens over my. — Neen, wy zullen eens samen walsen, zei de barbier; men doet nu byna anders niet meer dan walsen. Hierop begint hy kouw Marianneke te fluiten. Mononkel greep hem om de lenden, vaert met hem rond en stoot in zynen drift zoo giftig tegen de horlogiekas dat zy beiden overhoop vallen, en dat kas, horlogie en glazen bloempot die er op stond op hen neer klaterden. — Kunt gy fransch, kroop Mononkel op als of er niets gebeurd was? — Ja wel, maer toch ben ik er geen meester in; ik heb zoo al een beetje geleerd van de soldaten die thuis gelegen hebben. Rasoir wil zeggen een scheermes; savon, zeep; raser mon barbe, scheermynen baerd; un moustasse, een knevel, en flamme d'amour beteekent zooveel als myn allerliefste Befje, gelyk Goris zegt. — Dat is jammer, zei Mononkel, flamme d'amour moet beteekenen ach, myn allerliefste Jenneke! Zeg my eens, hoe zoudt gy dit in het fransch zeggen: ik zie u beestig gaerne; gy speelt in myne gedachten zoo by dage als by nachte; voor u wil ik sterven; Ach! verstoot my toch niet, want anders sterf ik van verdriet en het oorlogschipken is myn troost om te varen naer den Oost? — Zie, burgemeester, dat kan ik niet; maer spreek den schoolmeester eens

aen; die kan fransch, hy krygt fransche dagblaren. — Barbier, zei Mononkel, hoeveel patattenland hebt gy van my in tocht? — Wel heer burgemeester, omtrent de zes roeden, maer de tocht is dit jaer uit. — Ik geef u conditie voor negen jaer aen den ouden prys, verstaet gy. — Daer is maer een man in Europa gelyk onze burgemeester, nam de barbier zyn scheerbekken onder den arm en trok hy henen.

De schoolmeester, ontboden by den burgemeester, kwam toevallig na dit tooneel het vertiek binnen. — Gy hadt my ontboden, heer burgemeester? — Ja wel, meester, ik heb zoo even eenen brief ontvangen. — Van den schoolopzichter? — Neen, neen, van een ander man als valt den schoolopzichter, van den gouverneur van Hasselt. — Van den gouverneur van Hasselt, hoofdstad van Limburg! — Just, meester, waer hy my in meldt dat hy ons bezoeken kom'. — De gouverneur van Hasselt zou naer Rombroek komen! — Om ons te kezoeken ter gelegenheid van de kermis. Maer een gouverneur, gelyk gy weet, dat moet ontvangen worden en daer moet eene aanspraak zyn. — Ik begryp u, heer burgemeester; uwe Gestrengheid zou my daer gaerne by belasten. — Belasten van zo op te stellen, zei Mononkel, maer wy zullen ze hem voorlezen. — 't is dat ik zeggen wil, antwoordt de schoolmeester, daer hy nogtans iets anders voor had. Maer, ging hy voort, dat is eene zeer netelachtige zaak. — Hoe dan? vroeg Mononkel; gy hebt immers daer gauw was afgekribbeld van dit en van dat zoo als: Rombroek is verheugd en verblyd op dezen dag waerop het naer verlangen den gouverneur mag onv...

Wy laten hier de breve van Z. H. Pius IX. nu het catholyke kongres van Mechelen volgen: «Aen de welbemindde zonen baron de Gerlache, voorzitter, en Ed. Ducpétiaux, geheimschryver van het inrigtings-komitee der catholyke vergadering van België. Pius IX. Paus.

» Welbemindde zonen, wy hebben den zeer eerbiedigen brief ontvangen dien gy ons den 10 meert hebt toegezonden. Hy doet ons zien dat gy al uwe zorgen en moeiten gebruikt tot het inrigten in uw land van eene catholyke vergadering, onder de bescherming en het bestuur van onzen lieven zoon Engelbert Sterckx, kardinaal-priester van de H. R. kerk, aartsbisschop van Mechelen, met medewerking van onze eervoorde broeders de bisschoppen van België, vergadering die voor byzonder doelwit heeft de zaak van de catholyke kerk en hare heilzame leerling in deze ongelukkige tyden te dienen en te verdedigen. Uw voorgenomen ontwerp is ons zeer aengenaem en verdient al onzen lof. Want wy zyn overtuigd dat die catholyke vergadering haer doeleinde ten volle zal bereiken en zeer groote diensten aan onzen H. Godsdienst zal bewyzen.

» In afwachting, als onderpand van de goddelyke heseherming en van onze vaderlyke liefde, geven wy u, uit den grond onzes harten en met de vurigste toegenegenheid, den apostolischen zegen, aen u, welbemindde zonen, en aen al de leden der vergadering.

» Gegeven te Rome, te Sint-Pieter, 2 april 1863, het tiende jaar van ons pausdom.
» PIUS papa IX. »

Zichler het adres dat met acclamatie gestemd is gewaarden aen Z. H. Pius IX door het kongres, 18 aug.

«Zeer Heilige Vader,

» By het uitkomen uit de baselick waer zy den zegen Gods over hunne werken zyn gaen alsmecken, beschouwen het de vereenigde catholyken te Mechelen als hunnen eersten pligt en de eerste noodwendigheid hunner harten, van aen den Stadhouder van J.-C. de hulde huns eerbieds en hunner liefde komen neer te leggen.

» Gy zyt PAUS, zeer heilige Vader, en onder dezen hoogen titel eeren wy in Uwen Persoon den herder der herders, het opperhoofd der groote catholyke familie, het onafbaer orgaan der waarheid, den behouder van het geloof.

» Gy zyt KONING; wy buigen ons eerbiedig voor u pausselyk koningdom zoo wettig als oud. Wy herhalen het met genoegen met het gansch catholyke bisschoppendom: het erfdeel der kerk dat Uwe Heiligheid met zulke onwrikbare standvastigheid verdedigt is blykbaer bestemd om den waerborg te wezen van de onafhankelykheid van het pausdom en het vaste bolwerk van de vryheid onzer zielen.

Gy zyt VADER; gedooft dat wy aen Uwe Heiligheid onze vurige kinderlyke betoonen en dat wy haer zeggen dat wy eene en dezelfde liefde hebben voor de kerk en Pius IX. Uw naam, o groote en heldhaftige paus, is op aller lippen, in aller harten; die gezegende naam mengt zich in al onze gebeden in deze moeilijke tyden.

Indien de beproevingen thans groot en pynlyk zyn, zy hebben toch de catholyken doen begrypen hoe noodzakelyk het is van vereenigd te werken, om de vryheid der kerk en van hare werken te verzekeren. Nu dat men zich van het eene wereldeinde tot het andere vereenigt

gen. Dat is poddorie, zoo netekchtig niet! gy raapt hier en daer een beetje te samen. — Dat is de knoop niet, heer burgemeester; in Limburg zyn twee gezindheden, de catholyke en de liberale. Tot welke gezindheid behoort de gouverneur? Is het een liberael, dan moet gy hem eene liberale aanspraak doen; is het een catholyke, dan moet gy hem eene catholyke aanspraak houden. — Dat wy nu eens wisten, zei Mononkel, tot welke gezindheid hy behoort. — Weet gy wat, hernam de schoolmeester, wy zullen twee aanspraken opstellen, eene liberale en eene catholyke, nummer een en nummer twee. Nummer een is de liberale en nummer twee de catholyke; en dan leest gy, by voorbeeld, nummer een en de smid of ik, nummer twee. — Neen, dat niet, zei Mononkel, daer is maer een burgemeester in Rombroek en zal ook, poddorie, maer eene gezindheid zyn! Wat meent gy dan van eenen Kwinten? — Welke gezindheid verkist gy dan? — De liberale, poddorie, om den pastoor eens ferm door te trekken! — Ja maer, gy kopt den gouverneur voor een maal dat hy ons de eert gendoet van naer Rombroek te komen, toch niet affronteeren. — Daer hebt gy gelyk u. — Ik wil zeggen, ghy de schoolmeester voort indien de gouverneur nu eens catholyk was, dan moesten wy hem als catholyken aanspreken. Mononkel kon dat toch over zyn hart niet krygen en zei: in Rombroek geen tweedeklei maten en gewigten. — Bah! zei de schoolmeester, dat is maer officieel en al wat maer officieel is, heeft geene waarde van gezindheid. — In dat geval, sprak Mononkel, laet eens hooren, wat gy vanzin zyt. —

voor de intresten des levens, te dikwyls zelfs voor de uitspreiding des kwaeds, dan hebben wy, catholyken, het regt en den pligt ons te vereenigen voor de belangen van het goede. Ook zullen wy dit geheiligd regt uitoefenen met de volherding en de zelfverloochening van eenen leerling van Christus. Van alle kanten spannen de vyanden byeen om de kerk omverre te werpen; wy kinderen dezer kerk, wy vereenigen al onze krachten om ze te verdedigen. Wy willen de handen eener heilige liefde inniger verbinden, ons sterk maken tegen de verleidingen en het geweld der eeuw, elkander verlichten en aenmoedigen, de middels beramen om de kleinen en de armen te helpen en te troosten, welke J.-C. zoo diep en zoo teeder bemind heeft.

» Moge de God aller barmhertigheid onze gebeden verhooren en onze poogingen zegenen! Moge hy Onze Moeder de H. Kerk verheerlyken en verheffen en ze doen zegepralen over hare vyanden! Moge hy aen U. H., op aerde en hier boven, de belooning geven welke zoo vele deugden, zoo vele droefheden en zoo veel stryden verdienen! Dat is de wensch die wy uiten, zeer heilige Vader, terwyl wy ons voor uwe voeten werpen om uwen apostolischen zegen te ontvangen.

» Mechelen, 18 augustus 1863.

Mechelen, 19 Augustus.

Wy zyn nog onder den indruk van het diskoers uitgesproken door M. Dechamps. Wy moeten, zegde hy, het goed doen, onze werken onder het volle daglicht brengen en daer voor de vryheid ter hulpe roepen. Wy moeten het goed doen opdat onze werken in de weegschaal meer zouden wegen dan het machiavelismus onzer tegenstrevers. Alhoewel de linkerhand de werken van de regter niet moet kennen, moeten wy nochtans onze werken aen het licht brengen, opdat onze vyanden het voorwendsel niet zouden vinden om ons te lasteren, opdat zy niet kunnen zeggen dat wy, gelyk zy, in den duisternis samenzweeren.

Wy willen de vryheid voor allen; ja, mynheeren, de vryheid voor allen, want de kerk is sterk genoeg om hare vyanden te overwinnen. Zy vrees meer eenen dwingeland die haer beschermt dan een vyand die haer de katacomben zou terug in dryven; want de eene doet het kwaed om zoo te zeggen in name der kerk, terwyl de andere het geloof verlevendigt door de vervolgingen.

Het is om deze vryheid te bewaren dat de kerk door de kruistochten het mahometismus bestreden en teruggehouden heeft, hetwelk alle beschaving nitroede; het is om deze vryheid terug te winnen dat zy thans wenschen uit voor Polen, hetwelk voor de derde maal den kalvarieberg opgesleurd wordt door de grieksche scheuring.

KULLAGIE.

De liefhebbers kunnen de volgende komedie, als zy willen, by St-Truiden-kermis, op het tooneel brengen. Het tooneel is in Mexiko. EERSTE BEDRYF. Eene créole, of dame gesproken uit europaenschen en amerikaenschen stam, dreef, zoo het scheen, de zaken van haer huisgezin zoo maer half en half. De dame was nog al bevallig en viel meester Louis, die nu en dan nog al eens met een kapriekje van den hippodrome op de lappen gaet, bevallig en belangryk in het oog. Uit liefde voor de schoone kunne, dacht de fransche Cupido, ga ik het boeltje der créole eens in orde stellen.

Wy maken dan, heer burgemeester, twee redevoeringen; gy begint de eerste, de catholyke, nummer een; ik sta aen uwe zyde met nummer twee onder mynen arm en houd den gouverneur in 't oog. Trekt hy eene lip by het lezen van nummer een, dan is hy van de liberale gezindheid, dat is te zeggen van nummer een dat gy dan leest. — Myn lieve meester, stoeg Mononkel hem met zyne zware hand op schouder, als met eenen hamer der sms, gy zyt een der bekwaemste kades die bestaan.

De schoolmeester haelde, diepdenkend, zyne snuifdoos uit de kassiolesch en trok ruchtig in 't snuifje op met eene voldoening van eigenwaerde, die Napoleon zou gepast hebben by het beramen der plannen van den slag van Austerlitz. Dat zullen wy dan zoo doen, besloot Mononkel. Maer zeg my eens, meester, hoe zeggen zy dat in het fransch: ik zie u gaerne, myn allerhefste Jenneke? — Je vous aime, ma très-chère Jeannette. — Hoe zegt gy daer? — Je vous aime, ma très-chère Jeannette. — Waer staet Jenneke dan? — Jeannette dat is Jenneke gezegd. — Ah zoo! Jeannette is Jenneke gezegd, herhael my dan nog eens, ik zie u gaerne, myn allerhefste Jenneke. — Je vous aime, ma très-chère Jeannette. — Wacht een beetje, begho Mononkel de plaats op en mer aen 't wandelen, onder het gedurig herhalen van, je vous aime, ma très-chère Jeannette, ik zie u gaerne, myn allerhefste Jenneke. Meester, zoudt gy my deze week alle avonden niet een beetje fransch kunnen leeren komen, daer is eene goede kan oud Mastrichter aen vast? By voorbeeld:

len. Eenige fyne neuswyzen dachten dat er nog een ander Sintepieter onder schuilde. — TWEEDE BEDRYF. De broeders der dame, ontvreden over het voornemen van den franschman, haelden hunne mispelaren uit de horlogiekas, en riepen: Wat heeft die vreemde rat hier zich met ons gezin te bemoeien? Er werd eens duchtig geklopt; maer de fransche kadé, behendige schermer, speelt het huis klaer en nadert tot het meisje: zie, lieve, het is maer alleen voor uw welzyn dat ik ben overgekomen; het doet my leed dat ik uwe broeders zoo heb afgeranseld; maer wat is er aen te doen als men toch geene rede verstaet? — DERDE BEDRYF. Ik ben niet vanzin, duerbare, u tot myne gade te nemen, maer ik zal u eenen man bezorgen, daer gy zult van te vrede zyn. De toekomstige werd gesproken en had, zoo het scheen, nog al kop in het meisje; maer, voegt hy er by, ik zal eerst mynen oudsten broeder eens spreken, eens gezien wat deze er van denkt en zegt. Ik onderwin my deze kullagie niet, antwoordt de oudste broeder. Gy kent den franschen meester wel, daer zal weér iets onder schuilen. — Wat zou er onder schuilen? Is het meisje dan niet te vrede, en hebben hare broeders zelven niet verklaerd dat zy voor myn genegen was? — Kullagie! zei de broeder van den verloofde; ik steek er myne handen niet tusschen.

Ondertusschen komen er van de créole een hoop minnebrieven aen, omkranst met roosjes en andere lieve bloempjes. Maer de hand die ze geschreven heeft, lydt grooten twyfel. De kenners willen hebben dat het de hand van den franschman is die zulke soorten van zaken menigmaal behendig heeft gedreven. Het wenzelike gedacht der créole weten wy nog niet; daer zou gemakkellyk een slecht huishouden van komen. En veronderstel dat het goed ging, zei de broeder, dan zou de fransche bliksem ons altyd verwyten dat hy u aen eene vrouw geholpen heeft, dat gy anders aen geene komen kondet, en zoo eenen ganschen hoop kale praet.

Wat zal ik dan doen? vroeg de toekomstige der créole. — Wel, zei de broeder, wy zullen nog al een beetje aenzien: de tyd zal leeren.

De twee laatste bedryven zullen later volgen by meerdere uitbreiding der kullagie.

STADSNIEUWS.

De peerden-wedstryden, welke het wedrennen genootschap van Limburg zal geven te St-Truiden, op zondag, 6 september, ten 1 uer na middag, en welke zyne koninglyke hoogheid de Graef van Vlaenderen met zyne tegenwoordigheid zal komen vereeren, beloven alleruitmuntend te zyn; er zyn negentien peerden ingeschreven voor de Steeple-chase. De kommissie houdt zich volop bezig met de gereedmaking van het strydperk voort te zetten.

NORMAELSCHOOL TE ST-TRUIDEN.

Wy kunnen niet nalaten den schoonen uitslag aen onze lezers bekend te maken, welken de leerlingen onzer Normaelschool in hun uitgaende examen bekomen hebben. Zestien Normalisten hebben zich aengeboden, en allen hebben een diploma van eersten, tweeden of derden rang.

Hebben een diploma van EERSTEN rang: Maas van Neeroeteren met . . . 590 punten. Ballings van Hamont met . . . 570 » Snykers van Maeseyck met . . . 561 » Driesque van Gelinden met . . . 550 »

zestig jaar is toch geen ouderdom; gy zult my gelukkig maken met het aenvaerden van de twee gouden oorbellen; myn hartje slaet tiktak van vreugde gelyk de tremel der watermolen. . . Weet gy wat, doe my ook eene fransche gazette komen. — Welke zoudt gy verlangen, heer burgemeester? — Wel, eene fransche, poddorie! maer groote, groote letters die gemakkellyk te lezen zyn. — Ik zal u de *Vedette* van Tongeren doch komen; dat fransch is nog al gemakkellyk en trekt sel op vlaensch. — Maer groote druk, zei Mononkel. — Als gy dan later eens iets over of tegen den pastoor moet gedrukt hebben, dan krygt gy dat in de *Vedette* gedrukt; die redacteur is de beste mensch van de wereld en verpligt zoo gaerne zyne lezers. — Neem dan, poddorie, de *Vedette* maer! — Zy zullen hem daer uitpoetsen dat nog geen hond een stuk brood zou van hem afnemcn. — Is dat zoo een kop die opsteller der *Vedette*? — Dat ge'loof ik, een kop! hy heeft wel rusie tegen de voornaemste bazen van Tongeren gehad in zyne gazette genaemd de *Vedette*. — En er ook zonder broekscheuren van afgekomen? — Ja, zig er broekscheuren tegen, honderd vyftig ganzen kunnen zoo veel lawyt niet maken als hy alleen. — Wel, doe de *Vedette* dan maer komen en schryf dat het groote letters moeten zyn, en het liefste van al gebroken druk, zoo als vroeger in de Reis naer Jerusalem van Broeder Jan Vanderlinden, die wy in de school gewoon waren tot les op te zeggen. — Leer wel, heer burgemeester, ik zal ze vandaag bestellen en ga de aanspraken voor den gouverneur zoeken op te stellen. De schoolmeester

De volgende leerlingen hebben een diploma van TWEEDE rang: Leen van Reppel met . . . 535 punten. Bouchet van Brée met . . . 530 » Drossirs van Wellen met . . . 523 »

Hebben een diploma van DERDEN rang: Borgerhoff van Dilson met . . . 489 punten. Leemans van Klein-Gelmen met . . . 474 » Schaltin van Horpmael met . . . 473 » Theatre van Wauteringen met . . . 471 1/2 » Moria van Brusthem met . . . 471 » Mignon van Sutendael met . . . 464 » Bals van Montenaeken met . . . 457 » Stas van Wellen met . . . 453 » Hollanders van Peer met . . . 451 »

Wy wenschen de leerlingen en hunne achtbare professoren uit ganscher herte geluk over dien goeden uitslag, en wy verheugen ons omdat onze Normaelschool voor geene andere moet wyken.

— Eene boerin vond vandaeg op den markt eene gouden schuif met een gouden hart, aen een filozellen lint geregen. De politie die het bemerkte heeft hetzelfde afgenomen. De eigenaer kan het terugbekomen op het kommissariaet.

VERSCHILLIGE TYDINGEN.

Men schryft uit Verviers: Wy hebben melding gemaakt over eenigen tyd, dat Jules Fassoth, met zyne vrouw uit een venster is gesprongen, ten einde hem en haer te dooden.

Beiden zyn aen eenew onderbare wyze aen de dood ontsnapt. De man die heden nog op krukken springt, daer hy zyn been gebroken heeft, is voor de regtbank verschenen en tot twee jaren gevang veroordeeld.

Gheel. — Dynsdag in den voormiddag is er alhier in het Larumveld een hevige brand uitgebroken, die in korten tyd het huis van Jan Van Bergen met alles wat er zich in bevond, in puin en asch legde; en nog het ergst van al, een kind van ontrent een jaer oud, is insgelyks in den brand overgekomen, men heeft deszelfs teenemaal verkoold beenderen onder het puin gevonden en ter aerde besteld.

Het huis met stal, enz., bestond uit twee wooningen, de eene bewoond door Jan Van Bergen, werkman en kommissionaris op Turnhout, de andere door zyne broeders en zuster.

De oorzaak dezer ramp is niet openbaer gekend: er berusten, volgens gezegdens, vermoedens dat het huis zou in brand gesteken zyn, doch die gezegdens zyn zeer onzeker en daerom willen wy dezelve niet aenhalen.

Juist op dien dag veemerkt zynde, was J. Van Bergen met een rund ter markt, en zyne vrouw had eenige oogenblikken te voren het huis verlaten om voeder gaen te halen voor eene koei en andere dieren die zich in den stal bevonden, en had de deuren gesloten, zonder achterdocht het onnoozel en ongelukkig kindje alleen in huis latende, dat op zoo wreede wyze het leven moest verliezen; de personen van het andere huis waren insgelyks, afwezig.

Wanneer de werklieden die op de velden daeromtrent arbeidden, den brand ontwaerden, snelden zy in allerhaest toe als ook vrouw Van Bergen, doch helaes te laet, aen blusschen was niet te denken, het inwendige van het gebouwt was slechts een gloed en men kon niets redden! niets. Behalve het reeds aengehaelde, is er nog door de vlammen vernield, het gedeelte van zynen oogst

vertrok en Mononkel ging nog eens naer Jenneke. Meer dan twintig maal ging hy op den dag voor de sms door, altyd in zondags-kleeren en op zyne teenen, volgens den gang hem door den barbier aangewezen. Het gansche dorp was aen 't lagchen: die best! die oude zot! twintig jonge bazen samen zyn zoo zot, zoo pipelzot niet als een oude, wen deze aen het malen valt. — Jenneke kon nergens gaen of staen zonder Mononkel te ontmoeten; in het portaal der kerk, aen de gemeentepuut, op den weg naer Maastricht, in weide en in boomgaard. Daer Jenneke van tandpyn eenen ganschen dag was binnen gebleven, en dat Mononkel vruchteloos wel honderd keeren straet op en straet af had gedraefd, kwam hy 's avonds 't huis, zoo moedwillig, zoo onlustig, zoo barsch, dat hy niet aen te spreken was. Broeder, wat hebt gy dan? vroeg de goede Threes, zyne zuster. — Je vous aime, ma très-chère Jeannette, mompeldt hy maer gedurig. — Ik versta u niet, broeder, hebt gy eene kwade tyding ontvangen? Mononkel stond op, stak de keers aen en ging slapen zonder een woord te spreken. Hy wierp zich, met zyne kleeren aen, zoo maer geleerd en gekoofd, op het bed, en al wat hem van de lippen viel, was slechts Jenneke! Jenneke! Je vous aime ma très-chère Jeannette. Maer nauweylks neergelegen, of zoo springt hy op en begint door de kamer te wandelen tot half nacht. Dan viel hy in slaap maer droomde nog Jenneke! Jenneke!

(Wordt voortgezet). Hub. De Cocq-Crœien.

reeds ingescherd en gedorschen, eene koei, een rund en dry geiten, met een woord, alles, het gehele fortuin der ongelukkige familie Van Bergen.

De schade wordt berekend op fr. 1444, onder deze som is begrepen, 150 fr. in dry banknoten van 50 fr. ieder, toebehoorende aen Ennekens Groenen, winkelier te Oevel, en eenig ander geld, eigendom der afgebranden.

Woensdag heeft er in de gemeente Grand-Leez, by Gembloers, een brand uitgebroken die zeven huizen in asch heeft gelegd, met alles wat er van afhing. Een kind en eene koei zyn in de vlammen gebleven.

Daags te voren had in een dorp by Grand-Leez, Liernu genaemd, ook een brand zeven huizen en eenen stal in asch gelegd.

Beide rampen worden toegeweten aen de onvoorzigtigheid van kinderen die met phosphorekens speelden.

Donderdag morgend daelde de genaemde Desiré Ampe, daglooner te Swevezele, by middel van eene leeder in eenen put van een tiental meters diepte. Met moeite was hy eenige trappen leeg, of hy riep om hulp, en aenstonds viel hy in den put, waeruit men hem maer 's avonds uitgetrokken heeft. De ongelukkige werkman was versmacht door de koolgaz.

Maendag is er meer dan 15,000 fr. recette gemaakt geworden op het bureel der statie te Mechelen. Men meldt dat er op dien dag meer dan 50,000 personen aanwezig waren.

Men schryft uit Mechelen aen den *Escaut*: Als een belangryk feit voor u, moet ik u zeggen dat het vermaerd *Op Signoorke* dat de Mechelaers in den tyd aen de Antwerpenaers gestolen hebben, en hetwelk door den archivist Van Doren gewentvol bewaerd wordt in eene dryvoudige yzeren kas, ten toon is gesteld geworden, volgens een oud en plechtig gebruik, aen een der vensters van het stadhuis; maer na eenige uren tenpronkstelling is het ventje weer in zyn schrikkelijk gevang gestoken geworden.

De Mechelaers hadden zeker bang dat de in stad zynde Antwerpenaers zouden gepoogd hebben hunnen oudsten burger terug te bekomen. Deze vrees was wel gegrond; want ik kan u verzekeren dat de twee Antwerpenaers van eersten kaliber eene samenweering hadden bereid om den vermaerden *Signoor* uit zyn schandelyk gevang te verlossen. Gelukkig heeft de spreekwoordige voorzigtigheid der Mechelaers dit revolutionair ontwerp omvergeworpen.

Men schryft uit Thienen, 18 augustus: Eene schrikkelijke misdaed is er gepleegd geworden te Autschard, by Thienen. Een oud veldwachter was afgezet geworden in eene gemeente van het kanton Thienen wegens slecht gedrag. Zondag avond, om 7 ure, was hy op loerjagt op de goederen van M. Vandenbosch, wiens twee boschwachters op hem uitkwamen en in contraventie wilden slaen. Maer de loerjager lostte zyn schuit op eenen der wachters en wondde hem dusdanig dat hy aeviel. De andere wachter, broeder van den gekwetsen, trok op zyne beurt op den loerjager, doch trof hem niet; waerna er eene hevige worsteling tusschen beiden begon. De gewonde dit ziende pakte zyn geweer op en trok op den loerjager die doodelyk gewond neerstortte en overleed. Men hoopt de gewonde boschwachter te redden.

Den 15 augustus 's morgens waren de twee gebroeders Gavroy, van Halay-la-Vieille op loerjagt, toen vier gendarmen hen kwamen omsingelen. De gendarm Anciaux heeft een gewerschot in het aengezigt en de borst gekregen. De wonde is niet doodelyk. De oudste broeder is aengehouden en ter beschikking van den prokureur des konings gesteld.

Men schryft uit Leik den 18 aug. De politie agenten Rylands en Clairin hebben eergisteren twee werklieden aengehouden die in den vorigen nacht eene groote hoeveelheid leer by hunnen meester gestolen hadden. De twee dieven boden hetzelfde te koop aen een eerlyk man die, eenigen twyfel daeromtrent opvallende, de politie er van verwittigde.

Dezer dagen zyn er zeven jongelingen uit Brussel langs Frankryk naer Rome getrokken om te gaen dienst nemen in het leger van den Paus.

M. Dupret, volksvertegenwoordiger van Doorayk, heeft zyn ontslag gezondheidshalve gegeven. Vrydag, 21, heeft zich de liberale associatie dier stad vereenigd, om de kandidatuur van M. Rogier uit te roepen. Als men toch zoo de wandelende jood moet spelen om ergens schuyl te komen.

Door koninglyk besluit van 13 aug. is er eene subsidie van 5,600 fr. toegestaan aen de gemeente Rummen voor het bouwen eener school.

Den 3 augustus is M. de kanonik Vanderyst, deken *ad interim* te Hasselt, geestelyke schoolopziener genaemd geworden voor het kanton Hasselt.

Men schryft uit Lanaken, 15 augustus: Vrydag, 14 aug., is een hevige brand uitgebroken te Smeermaes, omtrent middag. Nauwelyks had men het vuur gewaar geworden, of zoo was reeds

eene gansche rei huizen door de vlammen omgeven. Op eenige oogenblikken lagen 12 steene huizen in asche; de helft er van was nauwelyks heropgebouwd. De oogst was gansch ingescherd. Het vuur was ontstaan by een fourneis; de droogte heeft belet hetzelfde te kunnen concentreeren.

De burgemeester Scheepers, van Borgharen, is de eerste met eene pomp en een vyftig man ter hulpe gesnel. Eenige minuten later zyn de pomp van M. Rigaut en twee pompen van M. L'Hoes-Lammens, van Maestricht, met hare manschappen aengekomen.

Het verlies wordt geschat op 48,000 fr. Al de huizen waren gelukkiglyk verzekerd; maer het is zoo niet gelegen met het mobiliair van verscheidene huisgezinnen.

De bisschop van Soissons is zondag nacht overleden aen eene ziekte die hem nog maer vier dagen te voren overvallen had. Mgr. Joannes-Josephus Christophe, officier van het Eerlegioen, was geboren te Rochesses (Vosges), den 16 April 1803, hy bekleedde den zetel van Soissons nog maer sedert twee jaren.

De *Courrier du Gard* meldt een feit van astrologery, dat wonderlyk is uit hoofde van den ouderdom der betrokkene.

Vrouw Veronica Lombard, oud 83 jaren, had Georges Saloy, pachter op het landgoed van Sarvezane, naby Uzès, in 't hoofd gesteken dat er een schat in zyn huis verborgen was; dat de som beliep tot 60,000 fr. in zilverstukken van 5 frs. en in goudstukken van 24 en van 48 fr.; de eigenaar dier fortuin had alles bedolven tydens de omwenteling, zegde zy, en had het leven verloren zonder aen iemand te kunnen zeggen waer de schat verborgen lag.

Veronica Lombard zegde aen den pachter dat hy om de plaets te ontdekken, aen den oudsten pastoor van Uzès eene zekere som gelds moest geven, om missen te lezen en ook aen de kerk van O. L. V. van Rochefort, waer een priester was die tot de zielen spreekt.

De zoogezegde tooverheks had den pachter reeds 105 francs afgetrosgeld.

Den 3 augustus is die oude heks aengehouden. Men schryft uit Keulen, 19 aug.: De konvoi is gederailleerd by Bingen (Pruissen), met het noodlottig gevolg van den dood des stokers. Een ander heeft een been verbroken, een derde is erg gewond met nog twee andere wachters. Men zegt dat de statie-overste, als pligtig aen dit ongeval, aengehouden en naer Mayence gebragt is.

DE AERTSHERTOG MAXIMILIAEN EN DE TROON VAN MEXIKO.

Men leest in het dagblad *La France*:

Men verzekert ons uit eene ernstige bron, dat de aertshertog Maximiliaen de kroon van het keizerlyk mexiko aanneemt.

De familieraed, die te Weenen is byeengeroepen, om over die beslissing te beraedslagen, zal zich slechts met kwestien, van vorm en byzonder belang bezig houden.

De politieke kwestien, welke met die aenneeming in verband staen, zullen in een byzonderen raad onderzocht worden; die raad zal door keizer Frans-Joseph, by zynen terugkeer van het kongres van Frankfort, voorgezetten worden.

De koning der Belgen die, gelyk men weet, de schoonvader van den toekomstigen keizer is, toont zich, naer men verzekert, gunstig aen de aenneeming; het is toegelaten te veronderstellen dat de zoo groote en wettelyke invloed, die koning Leopold in Engeland heeft, zyn op eene beslissende wyze op de besluten van het gouvernement der koningin zal doen uitoesenen.

FRANKRYK.

Men leest in *La Franco*: Welkdanig ook de indruk zy welken de notas der dry mogendheden te St-Petersburg veroorzaakt hebben en welke er ook de gevolgen kunnen van wezen, moet men zich op eenen stilstand in de onderhandelingen verachten: De diplomatie schijnt op vakantie te en een tydstop van afwachting te zyn ingetreden. Het grootste getal soevereinen hebben hunne hoofdstad verlaten, en de ministers gelyk de gezanten zyn op reis onder voorwendsel van uitspanning of van gezondheid.

Men ziet dus dat al de staetsmannen, van wie de oplossing van gewichtige kwestien afhangt, op wandeling zyn en dat Polen ondertusschen zal kunnen dryven gelyk het wil en kan. Arme diplomatie!

ITALIE.

De Romeinse korrespondent van de *Union* geeft de beste tydingen nopens de gezondheid van Pius IX. Z. H. heeft met groote plegt de ms bygewoond, 25 augustus, feest van O. L. Vrouw-Hemelvaart, en heeft het volk, volgens gewoonte, gezegend. Geestdriftige toejuichingen hebben Z. H. by de intrede in de basiliek onthaeld, alsook by den uitgang. De Romeinen nemen alle gelegenheden waer om hunne verknochtheid aen den H. Vader uit te drukken.

OOSTENRYK.

Een byzondere brief uit Weenen meldt een besluit genomen door den aertshertog Maximiliaen van den keizer te Frankryk gaen te bezoeken. Dit besluit heeft toegeenaemd geene betrekking met de besluitnemingen van het hof van Weenen wegens het aanbod van den Mexikaenschen troon. De aertshertogin Charlotte zal haren gemaal te Biarritz vergezellen.

POLEN.

De korrespondentiën uit Polen melden ons by voortdurend talryke willekeurige aenhoudingen te Warschau en op andere punten. De russische autoriteiten gehoorzamen aen een gegeven order, en behandelen met de uiterste wreedheid de edele en ryke families, in de hoop van aldus gemakkeliker den tegenstand der burgers, werklieden en boeren te overwinnen.

Posen, 19 aug. — De Prins Czartoryski is op zyn landgoed van Ruchberg door de prussische overheid aengehouden geworden.

Krakau, 18 aug. — In het palatinaet Krakau zyn twee bloedige gevechten geleverd, op 15 aug., te Gradzisk en te Czernichow. De Polakken hebben de neerlaeg gekregen. De Russen hebben twee dorpen afgebrand, na vooreerst derzelver inwooners vermoord te hebben.

Breslau, 18 aug. — Den 15 augustus zyn menigvaldige aenhoudingen gedaen te Warschau. De politie is in verscheidene cafes gedrongen en heeft de personen onderzocht die er zich bevonden. Zy m'inde op het spoor te zyn van het nationaal gouvernement. Omtrent 300 personen zyn aengehouden geworden op den dag van 15 augustus.

Koenigsberg, 18 aug. — De boeren der dorpen Seviloz en Rozanna weigerden zich in te lyven by het nieuw ingerigt russisch leger, omdat zy hunnen oogst moesten doen. De russische overheid heeft den ganschen oogst doen verbranden.

De opstand breidt zich uit in Lithuanie; het korps van Mackiewicz heeft dry gelukkige gevechten geleverd naby Kicjdang, palat naet Kowno.

Breslau, 19 aug. — De Russen zyn uit Kolo verjaagd geworden door een poolsch detachement, Terwyf dit laatste de vlugtelingen vervoegde, is een russisch korps langs achter de stad weer binnengedrongen. Maer een ander detachement Polakken heeft de Russen weer uitgedreven en een konvoi van vyftig wagens genomen.

Warschau, 19 aug. — Vier benden Polakken zyn, op 9 augustus, te Chromakow, verslagen geworden: Zy tellen 200 dooden, 38 gevangen en hebben vele wapens verloren. (Indép.)

Men schryft uit Wilna: Over eenige dagen ontving een ryke eigenaar uit de omstreken van Wilkomierz het bezoek van eenen man, den inzamelaar der contribution voor den prokousul Mourawieff, die hem zegde klagten tegen hem ontyngen te hebben. Men beschuldigde hem eene bende patriotten der omstreken te ondersteunen. — Dat is een laffe laster, antwoordde de oude en zieke Mirazalski; ik aenbid God en betaal gewetensvol myne contribution aen den staet. — Getuigen bevestigen dat gy u 's nachts naer het kamp der opstandelingen hebt begeven. — Ik heb sinds twee jaren de kamer niet meer verlaten. — Zy hebben het gezworen. — Het is een leugen. — Hoeveel geeft gy om die getuigen hun woord doen terug te trekken? — Niets! niets! — Voor 300 roebels maakt men u onpligtig en een ander... — Als zulks uwe rechtvaardigheid is, in Gods name! — Gy stemt toe? — Nooit! 's Avonds overvleien er vyftig kozakken dien eigendom, welken zy plunderden. Daarna trokken zy naer het vertrek van den zoogezegden verrader, maer werden door een wel onderhouden geschut ontvangen. Mirazalski had zyne dienstknachten verwittigd, en deze laatste hadden, zonder iets te zeggen, eenige Polakken uit het naestgelegen bosch gaen halen. De kozakken namen de vlugt zonder hunnen buit mede te nemen; maer 's anderendaags plunderde en brandde eene kompanie voetvolk den ganschen eigendom af. Gelukkiglyk hadden de patriotten Mirazalski meegedragen; en hy schreef van uit het bosch aen Mourawieff: «Op het punt zynde van myne ziel aen God terug te geven, was ik onzydig gebleven in de goddelooze worsteling welke gy levert. De verradery uwer creaturen heeft my de oogen geopend, nu hebt gy eenen vyand te meer. Geve God dat die vyand lang genoeg leve om de straf uwer euvelheden nog te zien.»

Al de gebannen in Siberie die Warschau verlaten, zyn gehoeid aen handen en voeten. Ziehier het tafereel dat ons de Czar afschiet van een toebel des vertreks naer de ballingschap: «Russische smeden van het arsenaal waren geroepen geworden. De mannen hadden dubbele yzers van den regten voet tot de linke hand en van den linkten voet tot de regte hand. Die yzers zyn met geen slot gesloten maer zyn op het lichamen zelf gevysd.

Met de vrouwen deed men als volgt: eerst sneed men haar het baer tegen het hoofd af; daarna sloot men de handen in yzeren latten, wier uiteinden door eene schroef toegedraeid worden. Om zulks te doen, moesten zy de handen op een aembeeld leggen: ieder hamerslag op de schroef deed die ongelukkige vrouwen schreeuwen van pijn dat het hartscheurend was.

Als men staeltje, hoe goed de geheime nationale regering gediend wordt, schryft men het volgende uit Warschau: Dezer dagen ontving grootvorst Konstantyn een schryven dezer

regering, waarby hem werd aengezegd dat hy 40,000 zilveren roebels als zyn aendeel in de nationale belasting moest betalen. Met het de om die geheimzinnige regering te ontdekken, zond de grootvorst den volgenden dag een adjudant met bedoelde som naer het aengedind huis; de adjudant nam een aental soldaten mede, deed het huis omsingelen en trad binnen. In de aengedaide kamer, op de vierde verdieping, zag hy alleen eene oude vrouw, die zich met naeiwerk bezig hield. Hy wilde zich verwyderen, doch de oude vrouw verzoekt hem haer het goet te geven, en zegde dat zy de kwitantie zou gaen halen. De adjudant liet haer alleen met 't geld gaen, vast overtuigd dat zy door zyne soldaten zou gevat worden. De vrouw vertrok en sloot hem in; nadat hy een half uer gewacht had, trapte hy de deur in en liep naer zyne soldaten. De vrouw was echter nergens meer te vinden en het huis geheel ledig. De adjudant keerde naer den grootvorst terug; die in dien tusschentyd reeds de kwitantie van de nationale regering had ontvangen.

Over eenige dagen zyn uit Kalisch plotseling 20 russische geadmarmen verdwenen, en men verzekert dat zy naer de Polen zyn overgelopen.

AMERIKA.

Men heeft tydingen uit New-York van 8 aug., volgens welke de toestand niet veranderd is. Het beleg van Charleston gaet voort en de positie der legers op den Rappahannock blyft nog dezelfde.

Het zuiderlyke leger zal het offensief nemen; het telt thans 150,000 man en 300 kanonnen. De president Davis heeft een manifest uitgegeven waerin hy het leger aenmoedigt in den stryd, eene algemeene vergiffenis toestaet en de vrouwen van het Zuiden smeekt al haren invloed te gebruiken om de werking van het gouvernement te helpen. Alles voorspelt dat de Zuiderlyken zich tot eene krachtdadige werking gereed maken.

Het *Officie Reuter* heeft tydingen ontvangen uit New-York van den 10. Het gerucht is verspreid dat M. Cassius Clay een verbond met Rusland heeft geteekend waerin gestipuleerd is dat, in geval van europischen oorlog, Amerika den oorlog zou verklaren aen Frankryk en Engeland.

Een meeting van republikeinen is gehouden geworden te Washington, stennende op het verspreid gerucht dat de Zuiderlyken aengeboden hebben tot de Unie terug te komen, indien men hun aenneembare voorwaarden voorstelde.

M. Lincoln zou aen Frankryk verzoeken van het ontwerp van het daerstellen eener monarchie in Mexiko te laten varen.

Burgerlyk stand der stad Sint-Truiden

Aengiften van den 14 tot den 22 Aug.

GEBOORTENS.

Mannelyk 4. — Vrouwelyk 4.

OVERLYDENS.

Vansimpson, Charles, oud 24 jaren, ongeh. Dosquet, Anna-Maria, weduwe van Henricus Germeys. Gielen, Rosalie, oud 43 jaren, ongehuwd. 6 kinderen onder de 7 jaren.

ST-TRUIDEN. — 19 aug.

Tarwe de 100 kil. fr. 27-08. koren 18-61. Haver 17-50. Garst 21-27.

TONGEREN. — 20 aug.

Tarwe de 100 kilo fr. 27-08 koren 94 kilo fr. 18-00. Haver 75 kilo fr. 13-00. Garst 94 kilo 13-00. Spelt, een mud. 26-50 fr. Boter halven kilo 1-10. Eijeren de 26, 1-30. Witte aardappelen de 100 kil. 6 00. Roode 0 00 fr Osse tongen, 60-0 fr. Hooi de 1000 kilo 70-00. Strooi, 1000 k. 40-00.

HASSELT. — 18 aug.

Tarwe de 100 kilo fr. 25-30. Koren id. fr. 17-60. Gerst id. fr. 19-80. Haver id. fr. 13-00. Aerdappelen id 0-00. Genever den liter 78 centiem.

TE KOOP

op het Bureel van het *Regl*:

RÉPONSE

à ceux qui disent que l'Homœopathie est une médecine inerte et sans effet, par L. VAN WEDDINGEN, docteur en médecine. — 25 C^s.

LEVEN VAN

CHRISTINA DE WONDERBARE,

tweede druk. — 30 Centiem.

PINCE-MOUCHE,

Appareil breveté pour la destruction des Mouches, Moustiques et Insectes Ailes, fonctionnant toute une année et ne contenant aucun poison. Cet appareil, qui est très-joli, se place très-commode dans une vitrine, dans un salon, enfin dans toutes les places voulues. Dépôt chez M. MIGALITZ, Grand Place, à St-Truid.

VREEMD SPEK,

te bekomen by FLORENT ROGGEN, in de Dietersche-strae, aen 4 fr. den kilo. Groota vermindering van prys voor die eene zekere hoeveelheid nemen. Dit spek heeft geen onangenamen reuk en bevoelt zich aen door den goeden smaak.

